

A fáraó

2011 február 02. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Boldogult úrfikorom talán els? maradandó politikai emléke Egyiptomhoz köt?dik. Az esti híradóban hatalmas robbantásról tudósítottak, futkározó embereket, dísztribünt, véres tetemeket mutattak, s ami a legrettenetesebb, és persze örökre bevés?dik az emlékezetbe, láttam egy leszakított karú férfit is, lógott a véres cafat…

Riadtan meredtem a képerny?re, de aztán összeszedtem magam, és a másnapi tornaórán már fellengz?sen meséltem a látottakat.

1981 októberében jártunk. Nem tudtam, de világpolitikai esemény tanúja voltam: az Iszlám Dzsihád meggyilkolta Anvar Szadat egyiptomi elnököt.

Azóta harminc év telt, és már-már úgy látszott, Szadat utóda, Hoszni Mubarak öröklétre ítéltetett. Olyasféle k?tömb mozdulatlanságú figurája lett a nemzetközi kapcsolatoknak, mint Leonyid Brezsnyev vagy Moamer Kadhafi. Mubarak tagadhatatlan érdeme, hogy a „szadati kilengés” évei után visszavezette Egyiptomot az Arab Ligába, a nyugati világ pedig a kritikus, de kiszámítható szövetségest tisztelte személyében.

Egészen mostanáig. Merthogy a napokban leomlott a hidegháborús világ utolsó nagy bástyája is, Mubarak elnök rendszere napokon belül az enyészeté lehet, és ugrásra készen állnak a mohó ifjak, hogy új irányokat szabjanak a fáraók földjén.

A mostani zavargásokról sok elemz?nek az 1979-es iráni iszlám forradalom jutott eszébe. A párhuzam, pontosabban a két esemény megvonható közös tanulsága igaz is, meg nem is. Igaz, mert Reza Pahlavi sah bukása amerikai diplomáciai és titkosszolgálati cs?d is volt egyúttal, és ami utána következett, arra aligha számítottak a Fehér Házban. Most Mubarak van soron: ha Amerika és a nyugati világ sorsára hagyja az egyiptomi elnököt és híveit, a fundamentalisták meger?södését segíti el? (Mindenesetre, ha igaz a WikiLeaks értesülése, és Washington több millió dollárral támogatta Mubarak ellenzékét, akkor az csak két dolgot jelenthet: az amerikaiaknak vagy nincs valódi befolyásuk az egyiptomi eseményekre, vagy kívánatosnak tartják a változást, és pénzzel, politikai pártfogással nagyon is részt vesznek az elnök megbuktatásában).

Egyiptom ugyanakkor nem Irán. Földrajzi helyzete, politikai súlya, az iszlámban betöltött szerepe miatt a síita államnál jóval fontosabb világpolitikai szerepl?. Ha Egyiptomban holnap a tömegek vennék át a hatalmat, mint

egykoron Teheránban, annak beláthatatlan következményei lennének a világpolitikára és világkereskedelemre. Más szóval: nem az a kérdés, hogy a fáraó jó vagy rossz, Egyiptomnak egyszer?en fáraóra van szüksége. Halkan teszem hozzá, nekünk, európaiaknak is fontos a szilárd kairói központi hatalom, hacsak nem akarjuk lelakatolva látni a Szuezi-csatorna bejáratát, és nem szurkolunk egy minden eddiginél véresebb, akár nukleáris er?vel is megtámogatott (Izraelnek több száz atombombája is lehet!) zsidó–arab háborúért.

Szinte bizonyos, hogy Mubarak néhány hónap múlva végleg távozik a hatalomból, ha nem, akkor elhúzódó polgárháborúra kell berendezkedni az országban. De ha megy is, egyáltalán nem vehetünk mérget rá, hogy szeptemberben a fia követi majd az államelnöki székben. Valamilyen közbüls? megoldás jöhet szóba, és könnyen meglehet, hogy az utcai indulatok csillapodásával méltányos politikai megoldásra jutnak az érintettek.

Ha pedig nem, akkor jön a Muszlim Testvériség, és Egyiptom világias, jellegzetesen arab, de nyugatias elemekkel átsz?tt, a gazdasági nehézségek és az állami korrupció ellenére is egészen elviselhet? világa szépen elmerül, ahogyan a tálibok is elsüllyesztették Afganisztánt. De erre aligha kerül sor. A recseg?-ropogó észak-afrikai államoknak azonban komoly figyelmeztetés az egyiptomi félfordulat. A hidegháború elmúlt, a régi receptek nem m?ködnek, azt pedig már Tunéziában, Algériában, Líbiában, Marokkóban, Mauritániában is tudják, hogy a nemzeti himnuszt nem lehet korgó gyomorral énekelni.

Az eddig oly szilárdnak látszó Maghreb-régió sorsát az új nemzedék, a fiatalok tízmilliói döntik majd el. Talán nem kellene megvárni, amíg maguk veszik kezükbe a sorsukat. Nem azért, mert nincs joguk hozzá: inkább azért, mert ha a tömegek fellázadnak, akkor soha nem tapasztalt sötétség és anarchia szabadul az iszlám világra.
Szentesi Zöldi László, magyarhirlap.hu

Ajánló